

Acharya in Baudh Darshan

Set No. 1

SVDV Question Booklet No.

16P/276/8

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words)

Code No. (298)

Serial No. of OMR Answer Sheet

(2016)

Day and Date

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only *blue/black ball-point pen* in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope*.
3. *A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.*
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. *No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.*
7. *Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.*
8. *Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.*
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR Answer Sheet** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]

74

16P/276/8

ROUGH WORK

रफ़ कार्य

16P/276/8

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours

Full Marks : 450

समय : 2 घण्टे

पूर्णाङ्क : 450

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3** (तीन) अंकों का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. सिद्धार्थस्य पितुर्नाम आसीत् :

(1) महेन्द्रः (2) नन्दः (3) शुद्धोदनः (4) शान्तरक्षितः

02. 'बुद्धचरितम्' – महाकाव्यस्य प्रणेता वर्तते :

(1) अश्वघोषः (2) नागसेनः (3) आर्यशूरः (4) रत्नकीर्तिः

03. बुद्धचरिते कति सर्गाः सन्ति ?

(1) चतुर्दश (2) सप्तदश (3) विंशतिः (4) अष्टाविंशतिः

16P/276/8

04. न्यायबिन्दोः रचनाकारोऽस्ति :

- (1) दिङ्नागः (2) धर्मकीर्तिः (3) धर्मोत्तरः (4) रत्नकीर्तिः

05. न्यायबिन्दौ कति परिच्छेदाः सन्ति ?

- (1) सप्त (2) चत्वारः (3) त्रयः (4) पञ्च

06. बौद्धदर्शने प्रमाणानि कति मन्यन्ते ?

- (1) द्वे (2) त्रीणि (3) पञ्च (4) सप्त

07. कल्पनापोढमभ्रान्तम् इति कस्य लक्षणम् ?

- (1) अर्थापत्तेः (2) प्रत्यक्षस्य (3) अनुमानस्य (4) शब्दस्य

08. प्रत्यक्षं प्रमाणं बौद्धदर्शने कतिविधम् ?

- (1) द्विविधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) पञ्चविधम्

09. अभिलापसंसर्गयोग्य प्रतिभास प्रतीतिः का ?

- (1) वासना (2) प्रमितिः (3) कल्पना (4) यथार्थनुभूतिः

10. तदेव परमार्थसत् । किम् ?

- (1) स्वलक्षणम् (2) प्रत्यक्षम् (3) अनुमानम् (4) द्रव्यम्

11. न्यायबिन्दुमतानुसारम् अनुपलब्धिः कति प्रकारा ?

- (1) पञ्चप्रकारा (2) सप्तदश प्रकारा
(3) दशप्रकारा (4) एकादशप्रकारा

12. नात्र धूम इति अत्र कीदृशी अनुपलब्धिः ?

- (1) स्वभावा (2) व्यापका
(3) स्वभावविरुद्धा (4) विरुद्धकार्या

13. न्यायबिन्दुमतानुसारं लिङ्गानि कति भवन्ति ?
 (1) पञ्च (2) त्रीणि (3) सप्त (4) द्वादश
14. 'साध्य धर्मसामान्येन समानोऽर्थः क उच्यते ?
 (1) सपक्षः (2) विपक्षः (3) विरुद्धः (4) असपक्षः
15. अनुमानस्य विषयः बौद्धप्रमाणशास्त्रानुसारम् कः ?
 (1) स्वलक्षणम् (2) सामान्यलक्षणम्
 (3) कल्पना (4) शब्दज्ञानम्
16. भूतार्थभावनाप्रकर्षपर्यन्तजं किम् ?
 (1) आत्मसंवेदनम् (2) मनोविज्ञानम्
 (3) इन्द्रियज्ञानम् (4) योगिज्ञानम्
17. एतेषु धर्मकीर्तः कः ग्रन्थः नास्ति ?
 (1) न्यायबिन्दुः (2) तत्त्वसंग्रहः
 (3) प्रमाणवार्तिकम् (4) सम्बन्धपरीक्षा
18. वज्रसूचीग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) वसुबन्धुः (2) नागार्जुनः (3) अश्वघोषः (4) शान्तिदेवः
19. लुम्बिनीवनं किमर्थं प्रसिद्धम् ?
 (1) बुद्धस्य तपश्चरणाय (2) यशोधरायाः जन्महेतोः
 (3) सिद्धार्थस्य जन्मस्थानार्थम् (4) बुद्धस्य निर्वाणार्थम्

16P/276/8

20. अश्वघोषकालीनः कः राजा आसीत् ?
(1) अशोकः (2) कनिष्कः (3) श्रीहर्षः (4) बिम्बसारः
21. जातकमालायाः कथाकरोऽस्ति :
(1) अश्वघोषः (2) आर्यभट्टः (3) आर्यशूरः (4) आर्यसेनः
22. जातकमालाया अपरं नाम विधते :
(1) बोधिसत्त्वावदानमाला (2) कथासरित्सागरः
(3) बोधिचर्यावतारः (4) ललितविस्तरः
23. जातकमालायां प्रथमा कथा वर्तते :
(1) शशजातकम् (2) व्याघ्री-जातकम्
(3) विश्वन्तरजातकम् (4) शिविजातकम्
24. विश्वन्तरजातके शिवीनां राज्ञः किं नाम आसीत् ?
(1) सञ्जयः (2) शूद्रकः (3) बोधिसत्त्वः (4) शिशुपालः
25. 'को वा वधं बन्धनलडनं वा सुतस्य ते रोचयते नरेन्द्रः' इति केषां कथनम् :
(1) बोधिसत्त्वस्य (2) अमात्यानाम्
(3) शिवीनाम् (4) विश्वन्तरस्य
26. यज्ञजातके बोधिसत्त्वेन धर्मतत्त्वज्ञानां समक्षं का समस्या समुपस्थापिता ?
(1) दुर्व्यष्टिपर्याकुलता (2) दारिद्र्यस्य
(3) यज्ञविधेः (4) दानस्य
27. जातकमालायां कति जातकानि विधन्ते ?
(1) अष्टादश (2) द्वाविंशतिः (3) अष्टाविंशतिः (4) चतुस्त्रिंशत्

28. षट्पारमितासु प्रधाना वर्तते :

(1) दानपारमिता	(2) प्रज्ञापारमिता
(3) शीलपारमिता	(4) क्षमापारमिता

29. जातककथानां प्रधान आधारः वर्तते :

(1) शुद्धोदनजीवनम्	(2) दानमहिमा
(3) बुद्धस्य पूर्वजन्मानि	(4) बोधिसत्त्वस्य शासनम्

30. जातकमालाप्रसङ्गे वचनमिदं सत्यम् :

- (1) जातकमालायां यज्ञस्य प्रशस्तिः कृता
- (2) जातकमालायां ब्राह्मणानां निन्दा कृता
- (3) जातकमालायां नैतिकमूल्यानां प्रतिपादनं कृतम्
- (4) जातकमालायां वेदानां निन्दा कृता

31. परानुग्रहप्रवृत्ति हेतुः का कथ्यते ?

(1) प्रतिपत्तिः	(2) उपलब्धिः	(3) विधा	(4) करुणा

32. महाकारुणिकः क उच्यते ?

(1) विश्वन्तरः	(2) बोधिसत्त्वः	(3) बुद्धः	(4) शिबिः

33. बौद्धदर्शने जीवनस्य परमं प्रयोजनं मन्यते :

(1) शान्तिः	(2) धनप्राप्तिः	(3) चित्तस्य विनाशः	(4) मृत्युः

34. को हि नामाभिसम्बन्धो धर्मस्य पशुहिंसया-इति वचनं कस्मिन् पाठ्यग्रन्थे प्राप्यते ?

(1) बुद्धचरिते	(2) जीतकमालायाम्
(3) सौन्दरनन्दे	(4) न्यायविन्दौ

16P/276/8

35. बौद्धदर्शनानुसारम् आत्मा वर्तते :
(1) क्षणिकचेतना (2) स्थिरः (3) परमात्मा (4) परमाणुः
36. बोधिचर्यावतारस्य प्रणेता वर्तते :
(1) शान्तरक्षितः (2) शान्तिभिक्षुः (3) शान्तिदेवः (4) सदानन्दः
37. धम्मपदस्य भाषा वर्तते :
(1) पालिः (2) प्राकृतः (3) संस्कृतम् (4) मिश्रसंस्कृतम्
38. प्रमाणवार्तिकस्य प्रणेता वर्तते :
(1) धर्मकीर्तिः (2) चन्द्रकीर्तिः (3) धर्मोत्तरः (4) दिङ्नागः
39. वसुबन्धोः भ्राता आसीत् :
(1) अनङ्गः (2) अश्वघोषः (3) असङ्गः (4) अनागरिकः
40. महायानसूत्रालंकारस्य लेखकोऽस्ति :
(1) असङ्गः (2) धर्मकीर्तिः (3) अश्वघोषः (4) आर्यशूरः
41. तथागतः क उच्यते ?
(1) शुद्धोदनः (2) नन्दः (3) बोधिसत्त्वः (4) बुद्धः
42. आर्यसत्येषु तृतीयं वर्तते :
(1) दुःखम् (2) दुःखनिरोधः
(3) दुःखसमुदयः (4) दुःखनिरोधगामिनी प्रतिपत्
43. अष्टाङ्गमार्गेषु प्रथमोऽस्ति :
(1) सम्यक् संकल्पः (2) सम्यक् वाक् (3) सम्यगाजीवः (4) सम्यग् दृष्टिः

44. स्कन्धाः कति भवन्ति ?
 (1) सप्त (2) पञ्च (3) त्रयः (4) षट्
45. वेदना कतिविधा भवति ?
 (1) त्रिविधा (2) द्विविधा (3) पञ्चविधा (4) सप्तविधा
46. आयतनानि कति सन्ति ?
 (1) एकादश (2) द्वादश (3) सप्तदश (4) पञ्चदश
47. बौद्धगीता उच्यते :
 (1) सुत्तनिपातः (2) ललितविस्तरः (3) अभिधर्मकोशम् (4) धम्मपदम्
48. धम्मपदस्य प्रथमः वर्गः (वग्ग) कः ?
 (1) यमकवग्गः (2) ब्राह्मणवग्गो (3) बालवग्गो (4) बुद्धवग्गो
49. धम्मपदस्य प्रधानविषयोऽस्ति :
 (1) प्रमाणमीमांसा (2) नैतिकमूल्यानि
 (3) बुद्धकथा (4) निर्वाणस्वरूपम्
50. अभिधर्मकोशस्य यशोमित्रकृता व्याख्या वर्तते :
 (1) विवर्तिनी (2) विमर्शिनी (3) स्फुटार्था (4) नन्दिनी
51. अभिधर्मकोशानुसारम् अंसस्कृतं कतिविधम् ?
 (1) द्विविधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) पञ्चविधम्
52. अभिधर्मकोशे प्रथमकोशस्थानमस्ति :
 (1) लोकनिर्देशः (2) धातुनिर्देशः (3) इन्द्रियनिर्देशः (4) कर्मनिर्देशः

16P/276/8

53. अभिधर्मकोशानुसारं धर्माः कीदृशाः भवन्ति ?
(1) हेतुप्रभवाः (2) अहेतुकाः (3) सदाचाराः (4) शीलानि
54. अभिधर्मकोशानुसारम् आकाशस्य लक्षणमस्ति :
(1) भूतता (2) शब्दस्याधारः (3) अनावृत्तिः (4) गन्धस्याधारः
55. अभिधर्मकोशानुसारं शब्दः कतिविधः ?
(1) पञ्चविधः (2) अष्टविधः (3) चतुर्विधः (4) सप्तविधः
56. अभिधर्मकोशानुसारं गन्धः कतिविधः ?
(1) पञ्चविधः (2) अष्टविधः (3) चतुर्विधः (4) सप्तविधः
57. अभिधर्मकोशानुसारम् इन्द्रियाणि कति विधानि ?
(1) पञ्चविधानि (2) सप्तविधानि
(3) नवविधानि (4) त्रिविधानि
58. अभिधर्मकोशस्योपरि स्वोपज्ञ भाष्यं केन लिखितम् ?
(1) असङ्गेन (2) यशोमित्रेण (3) वसुबन्धुना (4) मनोरथेन
59. अभिधर्मकोशे कति कोशस्थानानि विधन्ते ?
(1) पञ्च (2) षड् (3) सप्त (4) अष्टौ
60. अभिधर्मकोशस्य द्वितीयं कोशस्थानं वर्तते :
(1) धातुनिर्देशः (2) इन्द्रियनिर्देशः
(3) लेकनिर्देशः (4) कर्मनिर्देशः

61. प्रज्ञा कतिविधा भवति ?
 (1) त्रिविधा (2) चतुर्विधा (3) पञ्चविधा (4) नवविधा
62. एतासु का नास्ति प्रज्ञा ?
 (1) वासना (2) श्रुतमयी (3) चिन्तामयी (4) भावनामयी
63. विज्ञानधातवः कति भवन्ति ?
 (1) षड् (2) सप्त (3) अष्टौ (4) पञ्च
64. कुशलाः धर्माः कति भवन्ति ?
 (1) सप्त (2) नव (3) दश (4) द्वादश
65. प्रतीत्यसमुत्पादस्य कति अङ्गानि ?
 (1) एकादश (2) द्वादश (3) त्रयोदश (4) चतुर्दश
66. पिटकस्य भाषा वर्तते :
 (1) प्राकृत भाषा (2) मागधी भाषा (3) पालि भाषा (4) संस्कृत भाषा
67. सुत्तपिटकस्य निकायाः सन्ति :
 (1) सप्त (2) अष्टौ (3) चत्वारः (4) पञ्च
68. खन्धकः कस्य अङ्गं वर्तते ?
 (1) सुत्तपिटकस्य (2) विनयपिटकस्य
 (3) अभिधम्मपिटकस्य (4) धम्मपदस्य
69. सुत्तनिपातः कस्यां भाषायां प्रणीतः ?
 (1) पालिभाषायाम् (2) प्राकृतभाषायाम्
 (3) मिश्रसंस्कृते (4) संस्कृतभाषायाम्

70. योगाचारस्य अपरं नाम वर्तते :
(1) सौत्रान्तिकः (2) शून्यवादः (3) विज्ञानवादः (4) सर्वास्तिवादः
71. एतेषु असंस्कृतधर्मः कः वर्तते ?
(1) आकाशः (2) पृथ्वी (3) जलम् (4) शब्दः
72. बौद्धदर्शने सत्यं कतिविधम् ?
(1) एकम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्
73. हीनयाने पारमितानां संख्या मन्यते :
(1) षड् (2) सप्त (3) नव (4) दश
74. महायाने पारमितानां संख्या मन्यते :
(1) षड् (2) सप्त (3) नव (4) दश
75. प्रमाणवार्तिकस्य वृत्तिकारोऽस्ति :
(1) सुबन्धुः (2) दिङ्नागः (3) मनोरथनन्दी (4) धर्मोत्तरः
76. धर्मकीर्तेः पूर्ववर्ती बौद्धप्रमाणाचार्यः वर्तते :
(1) धर्मोत्तरः (2) दिङ्नागः (3) स्थिरमतिः (4) मोक्षाकरः
77. प्रमाणवार्तिकम् केन प्रणीतम् ?
(1) धर्मोत्तरेण (2) धर्मकीर्तिना (3) वसुबन्धुना (4) दिङ्नागेन
77. प्रमाणवार्तिके कति परिच्छेदाः विद्यन्ते :
(1) चत्वारः (2) त्रयः (3) पञ्च (4) षड्
78. बौद्धतत्त्वमीमांसानुसारम् अर्थक्रियाकारि किमुच्यते ?
(1) मिथ्या (2) असत् (3) सत् (4) सदसत्

79. अट्टकथा: का उच्यन्ते ?
- (1) त्रिपिटकस्य व्याख्या: (2) जातककथा व्याख्या:
 (3) ललितविस्तरस्य व्याख्या: (4) धम्मपदस्य व्याख्या:
80. आलयविज्ञानम् कीदृशं वर्तते ?
- (1) सादि-सान्तञ्च (2) सादि अनन्तञ्च
 (3) अनादि-सान्तञ्च (4) अनादि-अनन्तञ्च
81. विज्ञानवादानुसारं स्वभावः कतिविधः ?
- (1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः
82. परिनिष्पन्न स्वभावः कः वर्तते ?
- (1) व्यावहारिकः (2) पारमार्थिकः (3) प्रातिभासिकः (4) अयथार्थः
83. विज्ञानवादे जगत् किम् ?
- (1) स्वप्नवत् (2) सत्यम्
 (3) सर्वथा असत् (4) विज्ञानात् अभिन्नम्
84. मध्यमकशास्त्रस्योपरि प्रसन्नपदा टीका केन लिखिता ?
- (1) धर्मकीर्तिना (2) रत्नकीर्तिना (3) चन्द्रकीर्तिना (4) विमलकीर्तिना
85. विग्रहव्यावर्तनी केन रचिता ?
- (1) वसुबन्धुना (2) नागार्जुनेन (3) धर्मकीर्तिना (4) अश्वघोषेण
86. सर्वे भावाः प्रतीत्यसमुत्पन्ना -इति कस्य मतम् ?
- (1) वसुबन्धोः (2) अश्वघोषस्य (3) प्रज्ञाकरस्य (4) नागार्जुनस्य

16P/276/8

87. चतुष्कोटिविनिर्मुक्तं किम् ?

- (1) शून्यम् (2) जगत् (3) प्रमाणम् (4) विज्ञानम्

88. सौत्रान्तिकमतस्य आधारोऽस्ति :

- (1) अभिधम्मपिटकम् (2) सुत्तपिटकम्
(3) विनयपिटकम् (4) विभाषा

89. वैभाषिकमतस्य आधारोऽस्ति :

- (1) विभाषा (2) धम्मपदम्
(3) अभिधम्मपिटकम् (4) अभिधर्मकोशम्

90. सौत्रान्तिकमते निर्वाणः वर्तते :

- (1) बोधिचित्तोत्पादः (2) सुखप्राप्तिः
(3) दुःखनिवृत्तिः (4) शान्तिप्राप्तिः

91. विज्ञप्तिमात्रमेवेतद् इति कस्य मतम् ?

- (1) नागार्जुनस्य (2) अश्वघोषस्य (3) चन्द्रकीर्तेः (4) वसुबन्धोः

92. सन्तानान्तरसिद्धिः केन लिखिता ?

- (1) धर्मकीर्तिना (2) चन्द्रकीर्तिना (3) वसुबन्धुना (4) नागार्जुनेन

93. शून्यवादानुसारं शून्यता वर्तते :

- (1) शाश्वतता (2) उच्छेदः (3) परिणामिता (4) निःस्वभावता

94. एतेषु कः नास्ति स्कन्धः ?

- (1) रूपम् (2) विज्ञानम् (3) आत्मा (4) संस्कारः

95. मुमुक्षु का भवति ?
 (1) निर्वाणेच्छा (2) बन्धनेच्छा (3) संसारेच्छा (4) ईश्वरेच्छा
96. शून्यवादे शून्यतायाः तात्पर्यं वर्तते :
 (1) भावः (2) अभावः (3) भावाभावः (4) अनिर्वचनीयम्
97. उपादाय प्रज्ञप्तिः का भवन्ति ?
 (1) शून्यता (2) विज्ञप्तिमात्रता (3) प्रज्ञा (4) प्रमितिः
98. भावानां परतः उत्पाद इति कस्य सिद्धान्तः ?
 (1) शून्यवादस्य (2) विज्ञानवादस्य (3) सर्वास्तिवादस्य (4) योगाचारस्य
99. बौद्धदर्शनानुसारं सम्बन्धः अस्ति :
 (1) सत्यः (2) असत्यः (3) काल्पनिकः (4) नास्ति कोऽपि
100. सम्बन्धपरीक्षा केन प्रणीता ?
 (1) धर्मकीर्तिना (2) वसुबन्धुना (3) नागार्जुनेन (4) अश्वघोषेण
101. “अनिरोधमनुत्पादम् अनुच्छेदमशाश्वतम्” इति कस्य वर्णनम् ?
 (1) विज्ञानस्य (2) शून्यस्य (3) असंस्कृतधर्मस्य (4) संस्कृतधर्मस्य
102. सम्यग्ज्ञानपूर्विका सर्वार्थसिद्धिरिति वाक्यं कस्मिन् ग्रन्थे प्राप्यते ?
 (1) बुद्धचरिते (2) जातककथायाम्
 (3) न्यायबिन्दौ (4) मध्यमकशास्त्रे
103. “न हि वैरेण वेराणि सिद्ध्यन्ति” इति कथनं कस्य ग्रन्थस्य वर्तते ?
 (1) जातककथायाः (2) सौन्दरनन्दस्य (3) तत्त्वसंग्रहस्य (4) धम्मपदस्य

16P/276/8

104. कस्य यानस्य सम्बन्धः बौद्धतन्त्रेण सहास्ति ?

(1) हीनयानस्य	(2) कालचक्रयानस्य
(3) महायानस्य	(4) बोधिसत्त्वयानस्य

105. कुमारलतः कस्य सम्प्रदासस्याचार्योऽस्ति ?

(1) वैभाषिकस्य	(2) योगाचारस्य	(3) सौत्रान्तिकस्य	(4) शून्यवादस्य

106. प्रतिसंख्यानिरोधस्य सम्बन्धः केन सहास्ति ?

(1) विज्ञानेन	(2) संस्कृतधर्मेण
(3) निर्वाणेन	(4) असंस्कृतधर्मेण

107. स्थिरमतेः कः ग्रन्थः ?

(1) त्रिंशिकाभाज्यम्	(2) प्रमाणसमुच्चयम्
(3) प्रज्ञालंकारः	(4) ललितविस्तरः

108. आचार्य धर्मपालः कस्य सम्प्रदायस्यासीत् ?

(1) सर्वासिवादस्य	(2) सौत्रान्तिकस्य
(3) विज्ञानवादस्य	(4) शून्यवादस्य

109. अष्टाङ्गमार्गेषु कः न परिगण्यते ?

(1) सम्यग्दृष्टिः	(2) सम्यग्वचनम्
(3) सम्यक्कर्मन्तः	(4) सम्यक् चित्तम्

110. अजितकेशकम्बलः कः आसीत् ?

(1) बुद्धस्य समकालीनः	(2) बुद्धस्य परवर्ती
(3) जैनाचार्यः	(4) वेदान्ताचार्यः

111. बौद्धतर्कभाषायाः रचनाकारोऽस्ति :
- (1) वसुबन्धुः (2) धर्मोत्तरः (3) मोक्षाकरः (4) धर्मकीर्तिः
112. वादन्यायस्य प्रणेता वर्तते :
- (1) मोक्षाकरः (2) धर्मकीर्तिः (3) स्थिरमतिः (4) दिङ्नागः
113. असाधनाङ्गवचनम् अदोषोद्भावनं च कस्य लक्षणम् ?
- (1) प्रत्यक्षस्य (2) अनुमानस्य (3) निग्रहस्थानस्य (4) प्रमाणस्य
114. विज्ञप्तिमात्रतासिद्धिः कस्य सम्प्रदायस्य ग्रन्थोऽस्ति ?
- (1) सौत्रान्तिकस्य (2) विज्ञानवादस्य (3) वैभाषिकस्य (4) शून्यवादस्य
115. विज्ञप्तिमात्रतासिद्धेः प्रणेता वर्तते :
- (1) वसुबन्धुः (2) दिङ्नागः (3) असङ्गः (4) आर्यशूरः
116. त्रिंशिकायाः भाष्यकारोऽस्ति :
- (1) वसुबन्धुः (2) यशोमित्रः (3) स्थिरमतिः (4) धर्मोत्तरः
117. विज्ञप्तिमात्रता सिद्धयनुसारं परचित्तविदां ज्ञानं कीदृश्य ?
- (1) अय्यार्थम् (2) यथार्थम् (3) मिथ्या (4) पारमार्थिकम्
118. विज्ञप्तिमात्रतासिद्धिग्रन्थानुसारम् विज्ञानस्य कति प्रकाराः ?
- (1) त्रयः (2) चत्वारः (3) पञ्च (4) षड्
119. निश्चिते वस्तुति तथैवावधारणं किम् ?
- (1) छन्दः (2) सिद्धान्तः (3) उत्पादः (4) अधिमोक्षः

16P/276/8

120. संस्तुते वस्तुनि असम्प्रमोषः क उच्यते ?

- (1) परार्थानुमानम् (2) स्मृतिः (3) प्रत्यक्षम् (4) हेतुः

121. चैतसिकधर्माः कति भवन्ति ?

- (1) पञ्च (2) षड् (3) सप्त (4) नव

122. कुशल चैतसिकाः कति भवन्ति ?

- (1) नव (2) दश (3) एकादश (4) द्वादश

123. मोहस्य प्रतिपक्षः कः ?

- (1) लोभः (2) क्रोधः (3) मानम् (4) अमोहः

124. अप्रमादेन सह या वर्तते सा उच्यते :

- (1) वासना (2) साप्रमादिका (3) कर्मण्यता (4) धीः

125. कं रूणद्धीति का ?

- (1) उपेक्षा (2) करूणा (3) अहिंसा (4) अविहिंसा

126. मानं कतिविधं भवति ?

- (1) चतुर्विधम् (2) पञ्चविधम् (3) षड्विधम् (4) सप्तविधम्

127. कर्मफलसत्यरत्नेषु विमतिः का ?

- (1) प्रज्ञा (2) बोधिः (3) विचिकित्सा (4) वासना

128. चेतसः कौटिल्यं किमुच्यते ?

- (1) शाठ्यम् (2) प्रमादः (3) आह्लादः (4) मदः

129. यत्सर्वत्रगैः पञ्चभिरेव सम्प्रयुज्यते तत् कथ्यते :

(1) आनन्दम्	(2) आलयविज्ञानम्
(3) प्रवृत्तिविज्ञानम्	(4) मनोविज्ञानम्

130. यत् सर्वत्रगैः क्लेशैश्च सम्प्रयुज्यते तत् उच्यते :

(1) मनोविज्ञानम्	(2) आलयविज्ञानम्
(3) प्रवृत्तिविज्ञानम्	(4) क्लिष्टं मनः

131. समापत्तिः कतिविधा ?

(1) त्रिविधा	(2) द्विविधा	(3) चतुर्विधा	(4) पञ्चविधा

132. आत्मधर्मोपचारः कः ?

(1) विज्ञानपरिणामः	(2) कर्मफलम्	(3) यथार्थः	(4) अयथार्थः

133. विज्ञानवादानुसारं विज्ञानस्यालम्बनं कीदृशम् ?

(1) सत्	(2) असत्	(3) सदसत्	(4) मिथ्या

134. सर्वबीजं हि विज्ञानम् इति किमुच्यते ?

(1) क्लिष्टमनोविज्ञानम्	(2) प्रवृत्तिविज्ञानम्
(3) आलयविज्ञानम्	(4) आत्मतत्त्वम्

135. स्वभावत्रयव्यवस्थायै किमावश्यकम् ?

(1) निर्वाणमात्रम्	(2) चित्तमात्रम्	(3) प्रमाणमात्रम्	(4) विज्ञप्तिमात्रम्

136. एतेषु शान्तरक्षितस्य ग्रन्थोऽस्ति :

(1) तत्त्वसंग्रहः	(2) बोधिचर्यावतारः
(3) ललितविस्तरः	(4) प्रमाणसमुच्चयः

16P/276/8

137. एतेषु नागार्जुनस्य ग्रन्थोऽस्ति ?

(1) बोधिचर्यावतारः	(2) ललितविस्तरः
(3) सुरुल्लेखः	(4) तत्त्वसंग्रहः

138. एतेषु शान्तिदेवस्य कः ग्रन्थः ?

(1) ललितविस्तरः	(2) बोधिचर्यावतारः
(3) तत्त्वसंग्रहः	(4) सुरुल्लेखः

139. सौन्दरनन्दमहाकाव्यस्य रचयिता वर्तते :

(1) शानिभिक्षुशास्त्री	(2) श्रीहर्षः
(3) आर्यशूरः	(4) अश्वघोषः

140. भगवता बुद्धेन प्रथमं धर्मचक्रप्रवर्तनं कुत्र कृतम् ?

(1) सारनाथे	(2) बौद्धगयानगरे
(3) लुम्बिन्याम्	(4) कपिलवस्तुनगरे

141. मिलिन्दपञ्चइतिग्रन्थे बौद्धाचार्यस्य किं नाम ?

(1) ज्ञानश्रीः	(2) सुबन्धुः	(3) नागसेनः	(4) नागार्जुनः

142. भिक्षूणां कृते नियमाः कुत्र संगृहीताः ?

(1) विनयपिटके	(2) अभिधम्मपिटके
(3) सुत्तपिटके	(4) सुत्तनिपाते

143. सर्वास्तिवादे कः सम्प्रदायः परिगण्यते ?

(1) माध्यमिकः	(2) विज्ञानवादः	(3) शून्यवादः	(4) वैभाषिकः

144. महायानेन सह कस्य सम्बन्धोऽस्ति ?

(1) सौत्रान्तिकस्य	(2) वैभाषिकस्य
(3) शून्यवादस्य	(4) सर्वास्तिवादस्य

145. हीनयानेन सह कस्य सम्बन्धः नास्ति ?

(1) वैभाषिकस्य	(2) विज्ञानवादस्य
(3) सौत्रान्तिकस्य	(4) सर्वास्तिवादस्य

146. प्रथमा बौद्धसंगीतिः कुत्र आयोजिता ?

(1) राजगृहे	(2) कपिलावस्तुनि
(3) अयोध्यायाम्	(4) कौशाम्बीनगरे

147. चतुर्थसंगीतिः कस्य राज्ञः काले समायोजिता ?

(1) शूद्रकस्य	(2) श्रीहर्षस्य	(3) कनिष्कस्य	(4) महेन्द्रस्य

148. तापाच्छेदाच्च निकषाच्च

सुवर्णमिव पण्डितैः ।

परिक्ष्य भिक्षवो ग्राह्यं,

मद्वचः न तु गौरवात् ॥

इति श्लोकः कस्मिन् ग्रन्थे प्राप्यते ?

(1) बुद्धचरिते	(2) सौन्दरनन्दे
(3) तत्त्वसंग्रहे	(4) बोधिचर्यावतारे

16P/276/8

149. न जटाभिर्नगोत्रैः,

न जात्या भवति ब्राह्मणः

यस्मिन् सत्यं च धर्मश्च,

स शुचिः स च ब्राह्मणः ॥

इति श्लोकः कुत्र प्राप्यते ?

(1) सुत्तनिपाते	(2) धम्मपदे
(3) ललितविस्तरे	(4) वज्रसूच्याम्

150. दीपो यथा निर्वृतिमभ्युपेलो

नैवावनिं गच्छति नान्तरिक्षम् ।.....

इति श्लोकः कस्य कवेः ?

(1) धर्मकीर्तेः	(2) अश्वघोषस्य
(3) आर्यशूरस्य	(4) शान्तिदेवस्य

16P/276/8

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

23

P.T.O.

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
6. ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।